

Onderzoek van Haeghen-orgel Sint Pauluskerk Antwerpen

De opzet van het onderzoek is;

1. Van de bouwer Nicolas van Haeghen gegevens terug vinden en bestuderen uit de bouwtijd 1645 – 1648 van het oorspronkelijk orgel in de Sint-Pauluskerk dominicanen klooster. Het gaat hier vooral om pijpwerk dat nog in tamelijk ruime mate aanwezig is en constructieve details die aanwijzingen geven over de oorspronkelijk opzet zoals een bovenwerk, pedaaltorens, echowerk etc.

Behalve aan het grote orgel in het oorspronkelijke dominicanenklooster te Antwerpen bouwde hij het oorspronkelijke orgel van de Grote Kerk te Dordrecht en werkte onder andere in de grote kerken van Amsterdam, Brielle en Rotterdam.

Voor zijn werk is het zeer interessant zijn afkomst te bepalen. Was dat Duits of Zuid-Nederlands?

St. Pauluskerk Cis-lade hoofdwerk met o.a. van Haeghen pijpwerk

St. Pauluskerk Bovenzijde front

2. Nadere beschouwing van de nog compleet aanwezige fronten van Hoofdwerk en Rugwerk. Deze fronten kwamen tot stand tijdens de vroege periode van de Antwerpse Barok in de stijl van de schilder Rubens. Dit deel van het onderzoek betreft ook de pedaaltorens die hoogstwaarschijnlijk van iets latere datum zijn (begin achttiende eeuw).

Verschillen in stijlkenmerken kunnen hier eventueel aanwijzingen over verschaffen.

Gedeelte van fronten hoofdorgel Grote Kerk Dordrecht

3. Het is de bedoeling dat ook het hoofdorgel van de Grote Kerk bij dit onderzoek wordt betrokken omdat dit instrument bij de bouw, volgens de oorspronkelijk opdracht, een zuster-orgel van het Paulus-orgel zou worden hetgeen nog zeer goed te zien is aan de algemene opbouw van de fronten. Achter deze fronten werd echter een geheel nieuw instrument gerealiseerd in 1859 door de Rotterdamse orgelbouwer Kam.

Ook werden de kleuren en ornamentering van de fronten in 1762 ingrijpend gewijzigd.

Hierbij werden ornamenten verguld en mogelijk vervangen, grote frontdelen donker gebeitst en de gehele onderzijde van het orgel met ondersteuning van de pedaaltoeren en baarden, voorzien van een witte kalklaag.

Eveneens werden de wapenschilden van Dordtse notabelen op het hoofdfront geplaatst.

Als er resten van het oorspronkelijke van Haeghen-orgel gevonden kunnen worden dan bieden die een basis voor vergelijking met het Sint-Paulus-orgel.

St. Pauluskerk Onderzijde Rugwerk Links

